

Asia: OM 8/41/2017

Arviomuistio julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) uudistamistarpeista

Lausuntopyynnön kysymykset

1. Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne tai yleisiä kommentteja arviomuistiosta

-

2. Arviomuistiossa katsotaan, että laki julkisista kuulutuksista sekä asetus julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta tulisi kumota vanhentuneena.

-

Mahdolliset lisäkommenttinne:

-

3. Arviomuistiossa todetaan, että kuntien ja maakuntien kuulutusten osalta erityislainsäädännön viittaukset kuulutuslakiin olisi mahdollista muuttaa viittauksiksi kuntalakiin ja maakuntalakiin. Miltä osin arvioitte olevan edelleen tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle sääntelylle, kun otetaan huomioon maakunta- ja aluehallintouudistuksen tehtäväsiirrot sekä kuntalain ja maakuntalakiesityksen säännökset kuulutusmenettelystä?

-

4. Olisiko valtion ja muiden viranomaisten kuulutuksista mahdollista erityislainsäädännössä joltain osin luopua ottaen huomioon hallintolain 41 § koskien vaikutusmahdollisuuksien varaamista sekä 62 § yleistiedoksiannosta?

-

5. Mikäli katsotte, että edelleen on tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle säännökselle (kuntalain ja maakuntalain lisäksi), tulisiko tästä käsityksenne mukaan säätää kussakin erityislaissa, jossa kuulutusvelvollisuus perustetaan, vai yleislaissa?

-

6. Jos katsotte, että valtion viranomaisia ja muita viranomaisia koskevasta kuulutusmenettelystä pitäisi säätää yleislaissa, kuten hallintolaissa, miltä osin kuulutusmenettelystä olisi yleissäännöksessä tarpeen säätää?

-

7. Arviomuistion liitteisiin on listattu julkisista kuulutuksista annettuun lakiin suoraan viittaavat säännökset sekä säännökset, joissa säädetään kuuluttamisesta kuulutuslain tarkoittamassa merkityksessä ja ilmoitustauluilla tiedottamisesta. Liitteessä 1 säädökset on myös listattu vastuuministeriöittäin. Erityislainsäädännössä on runsaasti säännöksiä, jotka poikkeavat kuulutuslaista tai jotka ovat kuulutuslakia täydentäviä. Onko hallinnonalanne erityislainsäädäntöä tarpeen tarkistaa tai arvioida, miltä osin täydentävälle tai poikkeavalle sääntelylle on edelleen tarvetta?

-

8. Onko teillä lausuttavaa arviomuistiossa esitettyihin kuuluttamiseen liittyviin tietosuoja- ja julkisuusnäkökohtiin?

Henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntökehikko on muuttumassa ja tällä hetkellä on menossa siirtymäaika yleisen tietosuoja-asetuksen osalta. Mikäli henkilötietojen käsittelystä säädetään, tulee asiassa ottaa huomioon 25.5.2018 sovellettavaksi tuleva yleinen tietosuoja-asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta) ja arvioida perusteet kansallisen liikkumavaran käyttämiseksi.

Näin ollen kaikessa lainvalmistelussa on jo nyt huomioitava yleisestä tietosuoja-asetuksesta tulevat reunaehdot kansalliselle lainsäädännölle. Kansallinen lainsäädäntö on mahdollista vain niiltä osin, kuin se asetuksessa nimenomaisesti sallitaan ja niiltä osin, kuin esitetyt säännökset ovat välttämättömiä yleisen tietosuoja-asetuksen säännösten täydentämiseksi.

Kansallinen liikkumavara pohjautuu tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin sekä arkaluonteisten tietojen osalta 9 artiklan 2 kohdan alakohtiin sekä rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen osalta 10 artiklaan. Lisäksi asetuksessa on useita artiklakohtaisia tarkennuksia kansallisesta liikkumavarasta. Lainsäädännön on täytettävä yleisen edun mukainen tavoite ja oltava oikeasuhtainen asetettuun tavoitteeseen nähden. Lainsäädännön on oltava myös selkeää, täsmällistä ja sen soveltamisen on oltava ennakoitavaa.

Kun henkilötietojen käsittelystä säädetään kansallisessa laissa tietosuoja-asetuksen antaman liikkumavaran puitteissa, käsittelyn oikeusperuste voi sisältää 6 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan erityisiä säännöksiä, joilla mukautetaan asetuksen sääntöjen soveltamista, muun muassa:

- yleisiä edellytyksiä, jotka koskevat rekisterinpitäjän suorittaman tietojenkäsittelyn lainmukaisuutta;
- käsiteltävien tietojen tyyppiä;
- asianomaisia rekisteröityjä,
- yhteisöjä joille ja tarkoituksia joihin henkilötietoja voidaan luovuttaa;
- käyttötarkoitussidonnaisuutta;

- säilytysaikoja; sekä
- käsittelytoimia ja -menettelyjä, mukaan lukien laillisen ja asianmukaisen tietojenkäsittelyn varmistamiseen tarkoitetut toimenpiteet.

Lainsäädäntö esityksiä on tarkasteltava myös perusoikeusnäkökulmasta. Euroopan unionin perusoikeuskirjan rinnalla on huomioitava kansallinen peruslaki ja perustuslakivaliokunnan sekä hallintovaliokunnan lausuntokäytäntö. Perustuslain 10 §:n 1 momentti sisältää lainsäädäntötoimeksiannon, jonka mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Sääntelyn on oltava täsmällistä sekä tarkkarajaista. Henkilötietojen suojan kansallisen perusoikeussuojan tulkinnasta suhteessa EU:n tieto-suoja-asetukseen perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan PeVL 38/2016 vp seuraavaa: ”Valiokunnan käsityksen mukaan estettä ei ole sille, että henkilötietojen suo-jaan liittyvät sääntelyn kattavuuden sekä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset voidaan joiltain osin täyttää myös asianmukaisesti laaditulla yleisellä Euroopan unionin asetuksella tai kansalliseen oikeuteen sisältyvällä yleislailla”.

Komissio on asetuksen täytäntöönpanoa koskevan työn yhteydessä toistuvasti painot-tanut, että kansallista liikkumavaraa tulee käyttää hyvin rajatusti. Tietosuoja-asetuksen määritelmiä ei saa määritellä uudelleen ja suoraa toistamista tulee välttää. Viittaukset asetukseen ovat kuitenkin mahdollisia. Kaikessa kansallisessa lainsäädännössä on huomioitava asetusinstrumentin tarkoitus eli se, että asetusta tulee soveltaa yhdenmukaisesti jäsenvaltioissa.

9. Onko teillä muuta lausuttavaa arviomuistioon liittyen?

Huhtiniemi Heikki
Tietosuojavaltuutetun toimisto - Ylitarkastaja Heikki Huhtiniemi